

617 1. Beh. af Lovf. om Udpantin. og Udlæg uden Grundl. af Dom eller Forlig.

618

finde, at Stævningsreglerne kunne trænge til en Omdannelse, og man vil finde, at dette godt kan ske stykkevis. Man vil fremdeles finde, at Appelfristerne, Exekutionsfristerne og Egnende ere, navnlig i Forbindelse med Systemet om Opreisningsbevillinger, saa lange, at der neppe existerer noget andet Land, hvor man har saa lang Tid til at appellere i, som Tilfældet er hos os, og man vil finde, at det er forholdsvis let at træffe Foranstaltninger, hvorved dette fremtidig kan undgaaes. Men naar man saa har gjennemført saadanne stykkevise Reforme, vil man have givet Modstanderne af den sande og store Reform, som man dog ikke kan undgaa at komme til, Vaaben i Hænde, idet de ville komme og sige: Nu er egentlig Alt, hvad der i det praktiske Liv var Trang til at faae reformeret, blevet omordnet; nu have vi det ene Aar efter det andet vedtaget forskjellige Proceslove, lader os nu faae Fred og have No til i det praktiske Liv at bearbejde, hvad vi have givet Love om, i disse Aar. Man vil sige, at hvad der staaar tilbage, er ikke Andet end Indførelsen af nogle nye Theorier, som maaske i og for sig kunne være meget smukke, men som man ikke i Praxis har Trang til. Vi vide jo ikke, hvilken Regjering og hvilken Justitsminister vi kunne faae i kommende Tider, men det vide vi, at Trangen til en Reform i høi Grad vil blive vækket, naar man saaledes Stykke for Stykke tager Procesmaterien for sig og piller den fra hinanden. Der er hos mange Jurister her i Landet en stor Frygt for at komme ind paa at forandre Principerne for vor Retspleie, og dog tror jeg ikke, at man vil kunne opnaa noget virkelig godt og væsentligt Resultat, naar man ikke netop gaar lige løs paa Principerne, idet jeg mener, at de Principer, hvorefter vor nuværende Retspleie, baade den kriminelle og den civile, er ordnet, i deres Væsen ere faldte og ikke afgive nogen solid Grundvold, hvorpaa man kan bygge videre. Seg mener, at ligesaa ufornuftigt som det vilde være af en Mand, naar han har besluttet sig til at rive sit gamle Hus ned og opbygge et andet, saa at indlade sig paa vidtløftige Reparationsarbejder, ligesaa forkasteligt er det her at komme ind paa Reforme, som, naar vi komme til den store Reform — og til denne maa vi dog engang komme — i væsentlig Grad maa gøres om igjen. Seg tror ikke, at den store Reform væsentlig vil lattes ved disse Forarbejder, som man falder dem, men hvad jeg ikke engang kan anerkende, at de ere. Seg kan paa den anden Side meget vel forstaa, at Proceskommissionen, som nu har fiddet og arbejdet paa

fjette eller syvende Aar — ja, naar vi tage den kriminelle Retspleie med, kunne vi sige, at der har fiddet Proceskommissioner og arbejdet i omtrent en Snees Aar — føler Trang til at give Livstegn fra sig og til at vise Rigsdagen, i hvilken Retning dens Arbejder gaa, og hvad den er i Stand til at præstere, og jeg kan endnu bedre forstaa, at ogsaa den høitærede Justitsminister overfor Rigsdagen føler Trang til at forelægge Lovarbejder, der sigte til at bøde paa de Mangler, som vi i høi Grad lide under paa det processuelle Omraade. Den høitærede Justitsminister handler vistnok derved i Overensstemmelse med den Maade, hvorpaa det nuværende Ministerium stiller sig til Reforme i det Hele. Det er ikke noget stillestaaende Ministerium, vi have, langtfra. Ministeriet vil fornuftige Reforme; men naar man kommer til virkelige og gennemgribende Reforme, viger det stedse tilbage. Vi hørte jo saaledes forleden Dag under Lovlovforhandlingen, at Finansministeren ikke turde give sig i Lag med en Indkomstkæt, og vi ville om nogle Dage faae at se, hvorledes Kultusministeren stiller sig med Hensyn til Skolereformen, hvor det ligeledes synes at være Opgaven at lappe paa den nuværende Bygning, uagtet der vistnok her i Thinget er en stærkt udpræget Mening om, at det ikke gaar an at bygge videre paa det nuværende Grundlag. Paa samme Maade gaar det her med de juridiske Reforme. Man beholder det gamle Grundlag, man tilfredsstiller sin egn og, som man mener, ogsaa Folkets Trang til Reforme, ved saaledes at tage den ene Materie efter den anden og søge at bringe dem i god Orden, og man er derefter tilbøjelig til at tro, at man virkelig er kommen ind paa en sand Reform. — Det være mig nu tilladt særlig med Hensyn til det foreliggende Lovforslag at bemærke, at jeg ikke synes, at Trangen til at faae en bedre Ordning paa den Materie, der her omhandles, virkelig er saa stor, og jeg kan tilføje, at det heller ikke forekommer mig, at Trangen til det i det andet Thing forelagte Lovforslag om Dødsbøfste er saa uafviselig. Seg tror ganske vist, at Udpantningsmaterien for Diebliffet er meget uordentlig ordnet, men jeg tror tillige, at den Trang, der i Praxis har vist sig til at faae nye Regler, alene skriver sig fra, at det er meget vanskeligt at vide, i hvilke Tilfælde man har Udpantningsret og i hvilke ikke. I de store Tilfælde herfter der dog ikke en saadan Tvivl; det er kun i særlige Tilfælde, at den opstaaer i Ny og Næ, og jeg vil nu spørge de Herrer, om De ikke tro, at det Samme vil blive Tilfældet efter den her foreliggende Lov, eller om De